

Johan Mauritzson

Akvarell och skulptur på Härnösands Konsthall, till 8 feb.

De akvareller och skulpturer som Johan Mauritzson visar i det lilla galleriet på Härnösands Konsthall, vilka i bägge fallen rör sig om sammansmältningar eller sammankopplingar, får mig plötsligt att tänka på strängteorin. Teorin är att de minsta byggstenarna i den fysiska verkligheten flimrar och famlar runt som endimensionella vibrerande strängar i ett synnerligen okontrollerbart kaos. Det är minst sagt inte lätt att göra en realistisk modell av fenomenet. Eftersom strängarna, i motsats till punktlika partiklar, har en rumslig utsträckning skulle en lösning vara att likt en fjärlshåv fånga upp och samla in det som råkar dyka upp, kvarhålla det så gott det går och fastnagla det i en slags klisterprocess och därmed skapa en bestående bild. I akvarellen "De tre vise på stranden" samlas bråte och lösryckta element till synes från luft, vatten och jord, som om de plötsligt stoppats upp i en accelererande och okontrollerbar rörelse.

Konsten har förutsättningar att omvandla teorier eller flyktiga tankar till visserligen provisoriska men ändå hanterbara mixturer, eller förslag till något verkligt och påtagligt. Johan Mauritzson plockar upp imaginära ting som dyker upp i sinnessfären men även fysiskt verkliga bitar av saker i vardagen som hamnat i något skräphörn, bearbetar och sammanställer det i poetiska konstellationer. I en bifogad och filosofisk betraktelse till utställningen skriver han: "Utmaningen är att hitta dessa små 'geniala' bitar och använda dom."

Just akvarellerna skulle kunna beskrivas som fysikaliska avtryck från ett mikro- och makrokosmos, sedda liksom genom mikroskop och kosmiska observatorium. Genomgående handlar det om mönster och fläckar, både oregelbundna och geometriska, som cell- och blomformer, fragment av stjärnor och nebulosor, allting förtätat i abstrakta möten. Men för att det inte ska bli alltför rörigt har Johan Mauritzson ofta sammanbindande nav i bilderna som stora hjul eller ögon. I "Gyllene fristad" syns en bit arkitekthusritning som en stabil förtöjning i mitten.

Det fysiska anslaget i akvarellerna har förstås sin påtagligare motsvarighet i skulpturerna. Här har olika metalliska material som det verkar motsträvt låtit sig förenas, under ledord som "utopiska tornöar" och "drömslott". Med en blandning av humor och kanske sarkastisk ironi gestaltar Mauritzson våra ansträngningar att få ordning på tillvaron. Man kan i detaljer upptäcka allt från tandborstar, gafflar, skruvmejslar, spikar, hylsor och plattjärn, men sammantaget och övermålat så formas oigenkännliga hybrider som vore det rekvisita från någon science fiction-film. Verket "Levande skrivmaskin minns..." ser ut som farlig svävare beredd till anfall från en alltför bortglömd förhistoria. Spretigheten och oformligheten i flera av objekten antyder att saker fastnat som på osynliga magneter och samtidigt vill spränga sig loss från dess fångenskap.

Att ting också ryckts loss till möjlig befrielse kan skådas här och var på väggarna i galleriet. Till exempel den orangemålade lilla saken som hänger i en kedja från taket. Jag vet inte om det är ett lock på en tekanna som dragit med sig okända utstickande tentakler. Men titeln "Kreativ tankeväxlare" tror jag sammanfattar ganska väl Johan Mauritzsons hela utställning, dess växlingar och variationer mellan det faktiska och det fantastiska.

Text och foto: Jan K Persson Volym 2014-01-17